

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felelős szerkesztő:
Uj. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 48. szám.

Márczius 15.

1848. márczius 15-ének évfordulója ránk virradt.

E napot örökké emlékezetessé teszi a magyar nemzet történetében azok az események, melyek 1848-ban Budapesten és Pozsonyban lejátszódtak.

Az 1848. márczius 15-ike házánkra nézve egy dicső korszak kezdete volt. Olyan volt márczius 15-ike ötvenhat esztendő előtt Európa népeire, mint egy haragos csillag. A népek haragjának csillaga.

Emlékezetes e nap ránk, magyarokra, mert e napon kezdődik a magyar alkotmányos szabadság.

E napon mondták ki e három nagy szót: *szabadság, testvériség, egyenlőség.*

Ama kor vezérférfiai belátták, hogy nemcsak nagy urakból, nemcsak nemesekből áll a világ, hanem számolni kell a nép millióival is. Ezért követelték a törvény előtti egyenlőséget mindenki részére, akinek emberi ábrázata van.

A nemesi levelet, rangot, czimet, udvari és királyi kitüntetések, melyeket a mai kor kapaszkodói pénzen vásárolnak össze, a negyvennyolc

márczius tizenötödikének férfiainak tyába se vették. Csakis az előtt hajtották meg tisztelettel a fejüket, aki szellemi képessége által kiérdemelte azt.

Akkor, márczius 15-én született meg a szabadság világitó szövétneke: a napisajtó. Ma már újra az éjjeli cenzor örködik a sajtó fölött. Tehát már sajtószabadságunk sem az, amelyet 1848 márczius 15-ike teremtett.

Valljuk be az igazat, hogy mindabból, amit márczius 15-ének amaz emlékezetes napja megszerzett nemzetünknek, voltaképen ma már nincsen meg tényleg semmi sem. Mert márczius 15-ének eredményei csak átmenetiek, ideiglenesek voltak.

Ismerjük be, hogy valódi szabadságunk nincs. De nem is lehet. Igazi, a szó szoros értelmében vett szabadság csak akkor lehetséges, ha nem lesznek többé rossz emberek. Ha nem lesz többé szükség sem zsandárra, sem börtönre, sem bitóra.

Valódi eszményi szabadság csak akkor lehetséges, ha a háboruszkodás művészete megszűnik, ha egyik nép vagy nemzet nem akarja a másikat szolgáljáromba fogni, mert a história tanúsága szerint az eddig viselt háboruszkodások kilenczven századrésze azért indult, hogy egyes hatalmasok szeszé-

lyét, hódítási vágyát kielégítse. Csak egy századrész volt az önvédelmi harc, amely mindenkor jogos.

Ha majd az állandó hadseregek megszűnnek, akkor lehet igazi, eszményi szabadság.

Bizony, bizony! Akárhogy is olvasgatom én azt a híres márczius 15-iki 12 pontot, nem látok abban egyetlenegy sem, mely ma alkotmányunk valódi biztosítéka gyanánt még érvényben volna.

Önálló hadseregünk, nemzeti bankunk nincs! Évenkénti országgyűlésünk van ugyan Budapesten, de csakis mint a bécsi delegációnak fiókparlamentje áll fenn. Mert az országgyűlési többség a magyar kormány kezében épp olyan viaszkbáb, aminő játékszer a „felelős”-nek gunyolt magyar kormány a „bécsi kéz” markában.

Más kor volt az ötvenhat év előtt! A hazáért, a közjóért tudott lelkesedni a negyvennyolczadiki fiatalság. A mai kor gyermeke előrelátó, óvatos és nem akar a hatalommal összekülönbözni, mert akkor hogy lehetne a hatalom árnyékában sütkérezni?

A 48-as kor kiváltságos volt. Olyan, mely megszokta tisztítani a népeket a salaktól, melyet évtizedeken át nem képesek magukról lerázni. Hogy a né-

Márczius 15

Márcziusnak fényes Idusán
 Zászló sincs az uri palotán,
 Nem ünnepel senki semmikép,
 Csak a nép, az istenadta nép.

Csak a nép, az istenadta nép
 Tudja, hogy e nap, mi szent, mi szép,
 Hogy kit nyomtak önkény lánczai,
 Szabadságát e nap vitta ki.

Hogy a nemzet dalnoka előtt
 Hósi harcra ekkor esküdött
 S követelve életet, jogot,
 Vért sem ontott, fegyvert sem fogott . . .

Márcziusi szellő, fujdogálj,
 Meg ne állj most, egy perczig se állj!
 Három bérczen s négy folyamon át
 Fuvalmaddal járd be a hazát!

S ha valahol a gép ma forog,
 Kiálts oda: szűnjék a dolog!

Álljon a gép — koszorut neki —
 Fáradalmát hadd pihenje ki!

S ha kunyhót látsz, térj oda legott,
 Hints a szivbe reményt, balzsamot:
 Legalább ma hadd legyen derült!
 De a palotákat elkerüld!

Óh mert Márcziusnak Idusán
 Zászló sincs az uri palotán,
 Nem ünnepel senki semmikép,
 Csak a nép, az istenadta nép.

Révi Nándor.

Márczius 15.

Tavaszi napnak éltető sugára ne csald,
 ne hitegesd a hívó világot, hamis a fényed,
 kihül már ez a föld, hol őseink forgós kucsmáján
 egykor sastollakat lebegtetett a szél.
 A madár száll a szikla bércze felet merészen,
 bátran, büszkén, szabadon, nem ejtik el.
 Sastoll nem illeti a mai kor rabszolgáinak
 gyermekét. Ne is zavarja senkisé, csak ha

veréb csoport felett visz utja el, felhallja a féltő csiripelést — lenézőleg tekint le, száll tovább. Te sas madár, te büszke légi szárnyas, egykor ha a szabadságért hevülő népem honja felett repültél volna, a daliák, kik szabadnak születtek, egy nyilvesszővel leteritenek a tolladért, hadd lássa s tudja meg, a ki szemébe néz a magyarnak, a fejedelmi madár szárny hirdesse, mit belseink rejte, miért szívünk dobog — az égi napfényt: a népszabadságot.

Elmélkedjünk, az ősök sirján, a hazának vérázott mezején az a virág, mit a tavasz lelke ötvenhat évvel ezelőtt fakasztott s most újra nyílik felszárad után szebbé fejlődött vagy törpébb maradt? Bizony, a föld, a sors vagy bárminek nevezzük, oly mostoha volt nagy elődeinkhez, hogy hasztalan hullatták vérüket, előbb-utóbb kopár sirhantjokon elhervad, elvész gyökere a szabadság dicső virágának.

Szép frázisok, ígéretek, szavak sehol a föld hátán annyi hívőre nem találnak, mint éppen a magyarnál s egy népnél sem folyt

Mennyasszonyi kelengyék

és alkalmi ajándék tárgyak legolcsóbb bevásárlási forrása

LÁM SANDOR
 üveg- és porcellán üzlete,
 DEBRECZEN, Piacz- és Hatvan-utca sarok.

pek e salaktól megtisztulhassanak, ahhoz a szabadság tisztító tüze szükséges.

Ha a szabadság tisztító tüze újra kigyulad, akkor ünnepelheti meg a magyar nép igazán méltóan 1848 márczius 15-ének évfordulóját, mert akkor eljön Kossuth Lajos apánknak az országa, a független Magyarország.

Hentaller Lajos.

A főrendek ülése.

Eredeti tudósításunk.

A főrendek ma gyűlésre jöttek össze, hogy az ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslatot letárgyalják.

Az ülést Csáky Albin gróf elnök vezette.

A létszámnak és az ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslatok tárgyalására tértek át.

Zichy Nándor sürgősségi indítványt nyújtott be arra, hogy a házszabályok által előírt három napi szünet mellőzésével azonnal tárgyalja a főrendház.

Keglevich István gróf hozzájárulása után az elnök kérde, kíván-e valaki a sürgősségi indítvány ellen felszólalni.

A főrendek erre kimondják a sürgősséget.

Az elnöki előterjesztések után Szász Károlyt törlék a főrendek névsorából és Antal Gábort iktatják helyébe.

Az ujonczjuttalék megállapításáról szóló javaslatra tértek át.

Zichy Nándor gróf szerint helyesebb volna, ha visszatérünk a régi jogi kifejezésekhez, a melyeket 1867-ben elfogadtunk, és a melyek szerint nem a közös hadseregről, hanem a magyar sorhadi csapatokról volna szó. Keglevich indítványát nem helyesli.

Tisza István gróf miniszterelnök a közös hadsereg kifejezés értelmét védelmezi, mert ha a hadsereg a valóságban közös, akkor lehet a neve is közös. Kéri a javaslatnak változatlanul való elfogadását.

A törvényjavaslatot változatlanul megszavazzák.

Az 1903 ik évi ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslatot vita nélkül megszavazták.

A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésével az ülés véget ért.

annyi vér a szabadság szent oltárára, mint nálunk, s a végeredmény: gyermekek leszünk, kiknek a dajka szép mesét, ha mond, boldog, örül s nyugodtan alszik el.

A „Talpra magyar”-nak hangját viszi a szél, hejh, csak hogy alig van, a ki azt megérti, igaz é, való é, hogy azelőtt régen tenger nép zugta rá a hatalmas esküt. És e szent esküre a börtönök nyitak, a rabok kezéről lehullott a rabbilincs, a sajtó szárnyai felszabadultak s mint a fogságából szabadult nemes vad büszkén, félelmesen egy nemzet jogot kért s két szóba foglalta az összes óhaját és ez a két szó volt: szabadság vagy halál.

De emlékeinket ne zavarja az meg, hogy nagy idők után még egy nagyobb jöhet, hősök, dicső vezéreink s te szent tizenhárom békén nyugodjatok és a siriálom tárja elébetek a képet: a jövőt, nőnek már a fiuk, érczet terem a hegy s ki fog majd még sütni a szabadság napja.

Búr.

Országgyűlés.

Eredeti tudósításunk.

Megcsappant érdeklődés mellett folytatták ma az indemnitásról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A jobboldal is, a baloldalnak tagjai gyér számban vannak jelen és a karzat is üres.

A ház márczius 15 dikén nem tart ülést. Az ülést Jakabffy Imre alelnök vezette.

Böszörményi Sándor a számvizsgáló bizottság előadoja bemutatja a bizottságnak az 1903-ik év második feléről szóló jelentését, majd pedig a felhatalmazási törvényjavaslatra tértek át.

Csernoch János a néppárt nevében jelenti ki, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Azonban örömmel üdvözli a kormány azon kijelentését, hogy az ex lex alatt keletkezett adóhátralékok után nem fognak kamatot szedni.

A tárgyalás alatt levő javaslat megszavazását bizalmi kérdésnek tartja és kijelenti, a mint ez már a párt részéről is megtörtént, hogy a kormány iránt bizalommal nem viseltetik. Ismerve a kormányelnök politikai neveltetését és gondolkozását megokolt ez a bizalmatlanság. De látva a terveket, melyekkel a miniszterelnök orvosolni akarja a válságos helyzetet, a bizalmatlanság jogosult is. (Helyeslés a baloldalon.)

Holló Lajos a Szederkényi Nándor vezetése alatt álló függetlenségi és 48 as párt nevében jelenti ki, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Tisza szombati beszédre reflektál és azt mondja, hogy Tisza gróf nemcsak az apja rendszerét folytatja, hanem eszköze annak a bécsi szellemnek, a Heister generális szellemének, aki azt mondta, hogy a magyarokkal engedménnyel soha, csak erőszakkal lehet dűlőre jutni. Majd a dinasztikus és nemzeti gondolkozást fejtegeti és kimutatja, hogy Tisza István gróf még a kilenczes birodalom katonai programját sem hajtotta végre. Határozati javaslatot nyújt be, a mely szerint a ház addig ne fogadja el az indemnyti javaslatot, a mig az 1903. évi költségvetést nem tárgyalták le. (Eljenzés a baloldalon.)

Bedőházy János szintén a javaslat ellen szavazt. Szerinte a törvényhozás jogairól zavaros fogalma vannak a közvéleménynek. Majd arról elmélkedik, hogy a jelen parlament többségének mennyire nincs jogcíme hozzá, hogy uralkodjék.

Jakabffy alelnök indítványozta, hogy a főrendház aital is elfogadott 1903. évi ujonczjavaslatot szentesítés alá terjesszék.

Kovács Pál a sajtószabadság érdekében intézett kérdést a belügyminiszterhez.

Szardán folytatja ülését a Ház. Márczius 15-en ülés nem lesz.

Vármegyénk és közelvidéke.

Márcziusi ünnep Hajduhadházon.

(Rákosi Viktor országgyűlési képviselő részvételével.)

Hajduhadházi levelezőnk írja, Hajduhadház szép hazafias ünnepélyt ült márczius 13 án, midőn az 1848. dicsőséges márcziusi napokról emlékezett meg a derék hadházi hajduság. A Brassay Károly nánási tanár kíséretében érkező, közszeretnek örvendő jeles képviselőt, Rákosi Viktort hatalmas tömeg várta és fogadta lobogó zászlókkal és harsogó zenével már a vasuti állomásnál.

A piac-téren tartott ünnepélyen, mintegy 5—6000 ember vett részt, köztük a szomszéd Téglásról átgyalogló, s Hajdusámsonból szekereken érkező választók. Dr. Hadházy Zsigmond nyitotta meg a hazafias ünnepélyt s utána Rákosi Viktor tartotta meg egy hosszú óráig tartó szép ünnepi beszédét, melyben bőségesen kiterjeszkedett a jelenlegi politikai helyzet ismertetésére is, igazolva a Kossuth-párt magatartásának helyességét a közel multban, mint a jelenben. A folyton megújuló éljenzéssel kísért beszéd után Simon Károly, a hadházi polgárság és függetlenségi párt lelkes vezértérfia, fejezte ki Hadház polgárságának őszinte ragaszkodását, bizalmát és szeretetét a jeles képviselő iránt s kapcsolatban a Kossuth párt es a párt nagyjérdemű vezére, Kossuth Ferencz iránt. Hadház ezen határozatához Hajdunásna városa nevében Brassay Károly, Hajdusámson részéről Diószeghy Mihály ref. lelkész s Téglás nevében Kemecey Sándor fejezte ki hozzájárulását. Az ünnepélyt közebed és este népes bankett követte, melynél lelkes pohárvöszöntőkben ünnepelte a derék hajduság a szeretett képviselőt s a Kossuth pártot. Kellemes meglepést okozott Rákosi budapesti tisztelőinek következő távirata.

„Tavollétedben az elnök vezérlete alatt táborba szállott hűséges kuruczaid kérnek, hogy a rokon hajduk előtt, kikkel, a dicső multa való emlékezésben s az irántad való szeretetben szívünk összedobban, tolmácsold igaz együttérzésből fakadó üdvözetünket.

Rodostói tanya.”

Szabó Lajos ref. lelkész indítványára táviratban üdvözölte az ünneplő közönség a szeretett képviselő öreg édesanyját s kedves feleségét, utóbbihoz a következő sürgönyt intézve:

„Rákosi Viktor választói tiszteletteljesen üdvözlik Nagyságodat s kerik a magyarok Istenét: tartsa meg kedves gyermekeinek atyjukhoz hasonló hazafiakká felnevelésére sokáig boldogan.”

Táviratban üdvözölte a hadházi hajduság a Kossuth-párt vezérét, Kossuth Ferenczet is, a mely távirat így hangzik:

„Rákosi Viktor képviselőnk köztünk időzése alkalmából együtt levő választó polgárság tántorithatlan bizalommal üdvözli Nagyságodat, a tiszta hazaszeretetben és politikai erényekben kimagasló pártvezérét.

Dr. Hadházy Zsigmond.”

Rákosi Viktor képviselő a déli vonattal utazott Debreczenbe, a honnét délután Hajdunánásra ment.

Bíróválasztás Vámos-Pércsen.

Ma történt meg a bíróválasztás az ősi hajduközségben, Vámospércsen. A bírói székbe egy minden tekintetben arra érdemes férfit választottak Harcsarik Géza nagybirtokos személyében. A választás nagy érdeklődés és lelkesedés mellett folyt le.

Öngyilkos oselőleány. Mikepércsen öngyilkosság történt. Olyan keveset mond ez a rövid hír, hogy Rázsó Lidi cseléd öngyilkos lett.

Az automobilonk mende-mondaja.

Leleplezett szélhámoskodás.

A boldog nyerők örömsugárzó arczzal meséltek el szerencsájukat, az ujságok cikket irtak róluk s a barátok gratuláltak, mert bizony nem is kis dolog, mikor valaki potyan egy értékes töff-töff-höz jut. Azonban a nyerőknek egy La Meuse nevű antverpeni

Pártoljuk a hazai kisipart!

A legfinomabb és legdivatosabb **keztük**, valamint a legszakszerűbben készült **sérvkötők, haskötők** stb. a legjutányosabb árakon **kaphatók és megrendelhetők**

VITARIUS BÉLA

külföldön tanulmányozott keztü- és kötszerész mesternél

DEBRECZEN, Főter, Bádogos-u. (Tisza-palota.)

Tóth Béla gyógyszerész mellett.

czégtől levelet is hozott a posta, a melyben a hollandus 180 korona azonnal való beküldését kéri, mint a mely összegbe kerül az automobilnak Londonból Antwerpenbenbe való szállítása. És ekkor kiderült, hogy az egész sorsjáték humbug, melyt egy nagystilű szédelő banda eszelt ki. Az automobil nem is létezik, ez csak czím a 180 korona kérésére. Antwerpeni távirati információk szerint ugyanis, ott van egy La Meue nevű ad hoc czég, a mely azonban többször büntetett gazemberekből áll, mely külön az automobil svindlire alakult s melynek összes tagjait a rendőrség előreláthatólag le fogja tartóztatni. A szélhámosság az emberi hiszékenységgel spekulálnak s a követelt száznál is több koronából akarnak maguknak jövedelmi forrást teremteni — a mi nem is olyan rossz ötlet, miután az ügyes svindlerok valószínűleg sok naiv lélekre akadtak, akik már el is küldték az állítólagos szállítási díjat.

Igy foszlott szét a londoni töff-töff monda, a melyet a lapok megénekelték s a mely pár embert néhány napra irigyletté tett.

Mi az ujság?

Orosz katonák Szigeten. Nagy riadalmat okozott a múlt nap Maramaros-Szigeten az a két orosz katonatiszt, kiket erős csendőrfedezet alatt kísérték át a piacon a főkapitány elé. A nem mindennapi látványosságra nagy néptömeg verődött össze és hevesen tárgyalták a két szerencsétlen tiszt ügyét, kiket a puszkaporszagú időjárás miatt mindenki muszka kémeknek volt hajlandó tekinteni. A bedőházi állomáson fogták el őket a csendőrök s onnan kísérték Maramaros-Szigetre. Nem kémek, hanem katonaszökevények voltak, kik éppen attól a rémtől igyekeztek megmenekülni, melynek most torkába jutottak. Magyarország a fennálló nemzetközi egyezmény alapján kiszolgáltatta őket Oroszországnak, hol minden kétséget kizárólag golyóval fognak bűnhődni.

A vadak között. Az afrikai herre-
rok lázadása alkalmával, amint ezt annak idején jelentettük, az afrikai vadak megtámadták egy Pilet nevű német származású telepítvényes farmját, ahol a gazda a feleségével és annak hugával lakott. A fekete embercsorda — jelentették annak idején táviratok — felkoncizolták a farm lakóit, a házat feldúlták és porrá égették, a barmokat pedig elhajtották. Most érdekes levél Afrikából hírül adja, hogy a két nő még él s nagy viszontagságok után megmenekültek a herre-
rok börtönéből. A levél elmondja, hogy amikor a farmot a herre-
rok megtámadták, a nőket nem ölték meg azonnal, hanem magukkal hurcizolták. Heteken át a legretentesebb állapotban voltak a szerencsétlenek, akiket rablóik naponta halállal fenyegettek. Egyszer aztán hallották, hogy puszkák ropognak a herrero tanya körül. A német csapatok megtámadták a feketéket, akik nagy rémülettel futottak szét. A pánikot a két nő arra használta fel, hogy elmenekültek a börtönéből. Réttentes viszontagságokon át nyolcz bét hosszat bujkáltak a forró nap hevében a hegyeken át, míg végre Okahandjába érkeztek s ezzel mentve voltak.

Öngyilkos urinó. Budapestről Böles Vilmos uszodatulajdonos jelentést tett a főkapitányságon, hogy neje, Becska Anna fejevári-uti lakásukról eltűnt. A rendőrség kutatott az eltűnt urinó után, de sikertelenül. Ma levelet kapott

az uszodatulajdonos a feleségétől, a melyben ez bejelenti, hogy öngyilkos lesz. Levelét azzal végzi, hogy:

— Hej, te öreg Duna, de soknak adtál már vigaszt! . . .

Az öngyilkosnak még nem jöttek a nyomára.

A gróf ur barátói.

Szinész növendékek botránya.

Budapestről írják S. Arankáról, a ki egyik iővárosi színiskolának a növendéke mindenké tudja, hogy nagyon zajos volt a multja. Öt év előtt került fel Budapestre paraszt ruhában, csizmában, „helyet” akart keresni magának. De S. Aranka csodálatosan szép volt és ezt észrevette egy fővároszerte ismert roszhírű asszony, a ki hivatalosan üzi a mezők liliomainak a felruházását, magához vette a csodálatosan széke leányt, jó ruhákat adott rá és bemutatta őt fiatal és kevésbé fiatal gavalléroknak, akik nemcsak ígértek, de adtak is bizonyos összeget a szép Aranka csókjaiért.

Ezt az életet S. Aranka három évig folytatta. Éjszaka kávéházakba járt, nappal aludt, míg végre megismerte őt egy ősz hölgybarát magnásunk, aki közbenjárásával kieszközölte, hogy S. Arankát fölvegyék a Király Színház karhölgyei közé. Csakhogy itt nem volt soká maradása. A többi lányok nem akartak érintkezni vele, csúfolták, üldözték, végre is megunta a tömérdek kelemetlenséget és megkérte a nemesszívű grófot, hogy engedje meg, hogy beiratkozzanak valamelyik színiskolába.

Ez egy fél év előtt történt. S. Aranka még gyönyörűbb lett, mint valaha és ha az utcán végigment, minden asszony irigykedve nezett utána. A régi éjszakai életet kezdte elfeledni, diszkkrét parüömöt használt és a barátói kiválasztásában is ügyelt arra, hogy csak fedhetlen előéletű hölgyekkel érintkezék, így többek között megismerkedett egy Viola Mariska nevű színinövendéssel is, a kivel azután igen jó barátok lettek. S. Aranka elmondta, hogy az öreg gróf öneki nem barátja, csak önzetlen pártfogója és a legmélyebb hálával van eltelve iránta.

— A gróf nem szeret e gem, csak pártfogol! A grófnak igazi szeretője K. Alrona, a kire rápazarolja szívének és az erzenyének minden kincseit — mondta elérzékenyülve a szép Aranka.

És itt kezdődik ami cikkünknek a tulajdonképeni érdekessége.

Mert Viola Mariska, mikor meglátta a szenvedő barátját, így szólt:

— Mutass be engem a grófnak! Én majd megmondom neki az igazságot K. Alronáról!

Az alkalom nem késett soká. A gróf szembe jött velük a köruton és S. Aranka bemutatta neki Viola Mariskát, aki beszéd közben azután elmondta a nemes grófnak, hogy K. Alronával egy házban lakik és igaz becsületére mondhatja, hogy annyi szeretője van, ahány selyeminge.

A gróf ezt a valószínűleg visszamondta Alronának, mert a dologból per lett. Alrona bepörölte Viola Mariskát becsületsértésért és ragalmazásért. Azzal vádolja, hogy levelekben megrágalmazta őt. Az ügy Császár Ervin bíró elé került, aki áprilisra tüzte ki a tárgyalást. Meg vannak idézve a következők: Seress Aranka, Koczi Alrona, Viola Mariska és a pikáns ügyben szereplő ezüsthaju gróf.

A nagyerejű gazda.

— Agyonütötte a rablógyilkos merénylőt. —

Rablógyilkossági merénylet történt — mint nekünk írják — a vasmegeyi Kolta község határában. Vargyu Kálmán nevű dömötöri gazda átrándult Koltára, ahol valami dolga akadt. Az ismerősökkel addig ivott, míg este lett és Vargyu csak este nyolcz óra után indult hazafelé gyalogszerrel.

Alig ért ki a koltai határba, amikor az országút melletti árokból két sötét alak bukkant fel. Rákialtottak Vargyura, hogy álljon meg. Vargyu, aki erős, nagytermetű ember, nem hederített a fenyegető kiáltásra, hanem egykedvűen felelte, hogy majd otthon megáll.

A két ember ekkor odaugrott Vargyu mellé s az egyik egy éles késsel akarta Vargyut mellbe döfni, de a megtámadott ember félreütötte a merénylő karját s a következő pillanatban akkorát ütött karvastagságu botjával a merénylő fejére, hogy az menten lefordult.

A másik merénylő ekkor futásnak eredt, de Vargyu Kálmán nem hagyta annyiban a dolgot, hanem utánafutott és sikerült is elfognia a merénylőt, akit galléron vezetve vitt haza Dömötörré, hol átadta a csendőrségnek. A veszedelmes kaland előadása után a csendőrség a merénylet színhelyére ment, ahol megtalálták a másik merénylőt is, de élettelenül.

A halott ember kilétét eddig nem tudták megállapítani, az elfogott ember azonban annyit bevallott, hogy őt Prucho Lőrincznek hívják és marhajcsár, társával pedig csavargás közben ismerkedett meg, akiről csak annyit tud, hogy Franczlinak hívják.

Az esetről távirati jelentést tettek a szombathelyi törvényszéknek.

A szabadság ünnepe.

(Márczius 15-ikén.)

A debreczeni ev. ref. tanítóképző ifjúsága f. hó 15-én délután 1/25 órakor a főiskola disztermében hazafias ünnepet tart.

Az „Egyetértés” önképző-dal és zeneegylet f. hó 15-én saját pénztára javára a „Margit” fürdő disztermében tánczszal egybekötött hazafias estélyt rendez. Az estély műsora a következő: 1. Induló. Előadja Kiss Gyula kedvelt zenekara. 2. Szinpadijelenet. Verő György „Hadak útja” cz. színműből. 3. Talpra magyar. Sz. Nagy Károlytól. Előadja a dalkör. 4. Az ó-szőnyi ütközet, szinpadijelenet, Verő György „1000 év” czimű színműből. 5. „Márczius 15.” Tompa Kálmántól. Szavalja Menyhárt Rózsika. 6. Kossuth nóta. Lányi Ernőtől. Előadja a dalkar. A műsor befejeztével reggelig táncz.

A debreczeni kegyes-tanítórendi róm. kath. főgymnasium önképző köre 1904. évi márczius hó 15-én délelőtt 10 órakor az intézet disztermében alkalmi ünnepélyt tart,

Mandel és Társa

czég Piacz-u. 44. szám. Ajánlja a tisztelt közönség figyelmébe **saját műhelyében készült**, valamint a most érkezett **tavaszi ujdonságait** női, férfi és gyermek cipőkben, miért is ne kimélje senki a fáradságot, mert jelenlegi raktarunk a legtökéletesebb választékot nyújtja, a legolcsóbtól a legfinomabb kivitelig.

Mérték szerinti megrendelések a saját műhelyünkben készülnek!

melyre a t. cz. szülőket s az ifjuság barátait tisztelettel hívja meg az igazgatóság.

A „Debreczen” sörcsarnokban székelt „Kossuth Lajos jótékony asztaltársaság” f. hó 15-én hazafias ünnepet rendez. A műsor két részből áll. I. rész: 1. Nyitány Magyar testvérek zenekara által. 2. Márczius 15-ike Takács Endrétől, szavalja Kroh Vilmos ur. 3. Hegedű szóló Kardos Samu ur által. 4. Talpra magyar! . . . szavalja Kalitzki Ernő ur, 5. Virág lopást szavalja Gál Zoltán ur. II. rész. 1. Nyitány Benczi Sándor zenekara által. 2. Szavaltat Csiky László ur által. 3. Kuplák, énekli Szilágyi Aladár 4. 4. Népdalok, énekli K. Hegyi Lili urnó. 5. Szavaltat Csernyi Béla ur által. Kezdeté pontban 8 óraker.

A márczius 15-diki alap javára ma este rendezendő Petőfi dalkör estélyre a Bika disztermében talán még sohasem találkozott oly szép és intelligens magyar érzelmű közönség mint most. Az érdekességet növeli az, hogy az öreg 1848-49. évi egyenruhás honvédcsoport is megjelenik az estélyen és társasvaesórán mint a dalkör vendége. Továbbá ott lesznek azok a páratlan szorgalmu kis honleányok, a kik a márcziusi alap javára oly önzetlen buzgósággal fáradoztak és gyűjtöttek; mert sokkal könnyebb ám adakozni, mint kérni. Épen azért feltétlen dícséret illeti a derék nemesszívű leánykakat és megérdemlik, hogy a teljesített kötelesség után nevük az emlékezetnek aranykönyvébe jegyeztessék. Ott lesz az ev. ref. felsőbb leánynevelőintézet egész internátusa 10 páholyban diszitven a terem emelét, azután a főiskola magyar irodalmi önképzőtársulat rendezősége 35 taggal élükön Harsányi Pál senior és Erdey Károly elnökkel s a dalkörnek pártoló és működő tagjai. A társasvaesora jegyekből már 150 teríték biztos tva van és ezek esti 6 óráig az ivtartóknál, azontul az esteli pénztárnál még kaphatók. Páholyokból már elkelt 22 s még van 10 elkendő. A műsorpontosan 7 óraker megkezdik, mert még közbejön a vacsora is és így a táncolni vágyó fiatalságra is tekintettel kell lenni.

A városi tanács és függetlenségi kör is képviselve lesznek.

A kollegiumi ifjuság is megünnepli a Magyar Irodalmi Önképző Társulat vezetésével márczius 15-ét. 1 és fél óraker a Petőfi-szobornál: 1. A Petőfi-dalkör énekel. 2. Oláh Béla beszédet mond. 3. Dobra Jenő szavalja a „Talpra magyar”-t. 4. A Petőfi-dalkör énekel. 2 óraker a kollegium udvarán: 1. A főisk. énekkar énekel. 2. Baróthy István beszédet mond. 3. Az Egyetértés Dal és Zeneegylet énekel. 4. Reke Kálmán szavalja ifj. Vályi Nagy Gusztáv pályadíjnyertes költeményét. 5. A főiskolai-énekkar énekel. 2 és fél óraker a „Szabadság-szobor” előtt: 1. A városi dalegylet énekel. 2. Bakcsy József megkoszoruzza a szobrot. 3. Segesváry Viktor szaval. 4. Szávay Zoltán beszédet mond. 5. A Munkás-dalegylet énekel. 3 óraker a városház előtt: 1. Az összes dalegyletek éneklék a Hymnuszt. 2. Erdei Károly beszédet mond. 3. A Kossuth dalkör éneklék a „Kossuth-induló”-t. 4. Szilágyi Dezső szavalja a „Talpra magyar”-t. 5. Az összes dalegyletek éneklék a „Szózatot.”

A magyar szabadság mai születésnapját ünnepélylyel tartják meg a Svetits-zárda iskoláinak növendéke is. Ez ünnepegeknek, melyek d. e. 10 óraker kezdődnek, műsora a következő: 1. Egressy: Szózat. Előadja a

tanítóképző énekkara. 2. A márcziusi események ismertetése tartja Pajor Zsuzska III. év. tan. növ. 3. Kálózdy: „Talpra magyar” előadja a tanítóképzőénekkara. 4. Pósa L. „A szent dal”, szavalja Fischer Irén III. p. o. növ. 5. „A vén cigány” cz. melodráma, írta Farkas Imre, zenejét szerző Farkas Lajos, előadja: Mándy Gizella továbbkép. növ. 6. Kölcsény: Hymnus, előadja a tanítóképzőénekkara. A róm. kath. elemi fiu- és leányiskolák is kegyelettel ünneplik a mai nagy napot. Minden csoportnak a maga osztályvezetőtanítója megmagyarázza a nap jelentőségét, azután a tanulók szavalnak és énekelnek. Az előadások az összes iskolákban egész napon át szünetelnek.

Az ázsiai világháború.

Az oroszok újabb veszteségei.

Zilinski tábornok jelenti e hó 12-ről. Koreai lapok hire szerint Csinanfóban 18.000 japán szállott partra, kik Pjongjangba vonulnak. Kjongszöngben (Északi Korea) 500 japán szállt partra. Hir szerint 2000 előbb megérkezett japán a part mentén vonult Csöngjingig. A nevezett vidékekről érkezett koreaiak megczáfolják a 2000 japánról szóló hirt. Port-Arthurban nyugalom van. Egész Manduriában sehol sincsenek japán csapatok. Korea északi részeiben egyelőre csak kicsiny ellenséges csapatokat figyeltek meg.

Légberőpített orosz hajó.

Port-Arthurból jelentik: A legutóbbi tengeri ütközetben tizenhárom japán hadihajó és tíz torpedó naszád közre fogta a Steregutschy és Rechitelin orosz torpedó romboló hajókat. A Rechitelinnek nagy veszteségek árán sikerült megmenekülnie. A Steregutschy parancsnoka, látván, hogy nincs menekülés, hajóját légberőpítette.

Szárzaföldi ütközet.

Jalu folyó mentén orosz és japán csapatok között pénteken este nagyobb ütközet volt. Az oroszok néhány halott hátrahagyásával észak felé vonultak.

Itt a Jalu folyó mentén történt csatát megerősítik s biztosítanak róla, hogy az orosz csapatok súlyos vereségével végződött.

Az oroszok rabolnak.

Makaroff tábornok jelenti, hogy ahol az orosz katonák pár órát is vannak, rabolnak. A boltokat és a vagyonos embereket kifosztják.

Japán hajók egyre ostromolják Port-Arthurt, ahonnan a lakosság elmenekült.

A társaságból.

Rákosi Viktor volt az, a ki a Kossuth-pártban, a „nagy” békekötés előtt indítványozta, hogy a hirhedt Tisza-féle „beadványt” ne is engedjék tárgyalni sem, hanem beadványostól együtt bukassák meg Tiszát kuruczokhoz illő nyílt harcban . . . Tudvalevőleg a Rákosi Viktor indítványából „kikapcsolták” ezt a részt és meglőn a béke, melyben a Csóri vajdák összeölekeztek Puk Pistával.

Ez a béke nagyon vegyes érzelmekeket keltett a jó, a romlatanabb hitű vidéken és most hogy Rákosi Viktor Debreczenben járt, a vasuti állomás barátságos vendéglőjében, a népszerű képviselő társaságában kezdte kitárni a nézeteit Nándi elvtárs:

— Megbocsáttok, ugymond, ha őszinték vagyunk és nyíltan feltárjuk az érzéseinket . . .

— Kérlek! Rákosi Viktor, mint Kossuth-párti követ busongósan felelt vissza. Mi mindenki véleményét respektáljuk, csak a magunkét nem . . .

Már az is végzete Rákosi Viktornak, a kinek a humora kiapadhatatlan kincses bánya, hogy lelkesült tisztelői, az ujságírók sok kevésbé sikerült élczet is irnak a rovására. Ilyen kevésbé sikerült és költött élcz az itt következő is, melyet most nyirkálnak át egymástól az ujságok:

„A képviselőház tegnapi ülése alatt a folyosókon megnyugodva beszéltek, hogy a békekötés folytán, most már biztos, hogy Ház feloszlátás nem lesz.

Rákosi Viktor egész nyíltan hirdette, hogy a tegnapi nap neki 8000 koronát hozott. Mikor pedig a folyton gyanakodók kíváncsiskodtak az iránt, hogy talán a kormánytól kapta a nagy summát, a Ház humoristája tréfásan jegyezte meg:

— Igen, de úgy, hogy nem lesz választás Hajdu-Nánáson . . .

Erre a költött élczre mondotta minekünk Rákosi:

— Hát tudjátok, sokkal inkább becsülöm az én hajduimat, mintsem hogy ilyen ócsárlást terjesszek felőlök, ha már ilyesmi szóba kerülne is, akkor sem csekély 8000 ezer koronát említenék, hanem legalább is 50 ezret, hogy kedvét vegyem a kerületre éhes czápáknak a próbálkozástól.

A délutánt a Hungária kávéházban töltötte Rákosi Viktor és itt a fekete-kávé mellett a következő kiválóan sikerült sipuluszi ötletet találta fel a társaságnak, a mely éppen a Porzsolt népszínházi igazgató bukásáról beszélgetett.

— Tudjátok fiuk, mondá Sipulusz, a szegény Porzsolt belebetegedett az izgalmakba, úgy hogy orvosai jelentést is adtak ki róla, mely szerint a Porzsolt láza emelkedőben, az érverése 103. és az árverése 118 . . . Szegény Porzsolt!

UJDONSÁGOK.

Ingyen küldjük meg mostantól lapunkat mindazoknak, akik április 1-től arra előfizetni óhajtanak. Egy óra 1 korona. Bejelentések levelezőlap utján, vagy a kihordónók által eszközölhetők.

Ruganyos sérvkötők drbjá 2 frttól

kapható NAGY ANDRÁS keztyü- és kötszer gyárában DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

— Magyar este a Zenedében.

Végre hozzájutunk ahhoz, a mihez minden magyar embernek szent joga van, a mit minden jóízű zenebarát vagy laikus rég szomjuhozik — hozzájutunk magyar zenéhez, még pedig nem a füstös kávéházak zajos chaosában, hanem hozzá méltó keretben, a zenede hangversenytermében. Duskálhatunk a szebbnél szebb magyar dalokban s elvonul szemünk előtt az örökkön emlékezetes kuruczidőktől napjainkig lefolyt nagy idők egész története, hangba, dalba, magyar zenébe öntve, úgy, a hogy azt lelkünkben megőriztük, — a hogy azt a mindinkább halványodó emlékezet sűrűsödő kódéből ismét magunk elé varázsolhatjuk. Példátlanul szép műsorral kíséri meg a zenede közönségünknek érthetetlen közönyösségét megtörni. A zeneirodalomnak utánozhatatlanul szép gyöngyei: a hallgató magyar fogja megnyitni az estélyt, Magyar Kalmán előadásában. Utána remek celio-atiratban halljuk a cserebogár-ábrándot, majd jól szervezett férfinyes éneklő el Thern Károly ábrándos dalát és Lányinak egyik négyesét. Közbe Chovának magyar hangulatképei és Lisztnek hatalmas XIII. rhapsodiáját játssza el a magyar művészgárda egyik kiváló tagja, Benkő Gyula kit a rendezőségnek e célra sikerült megnyernie. A tanári karból összeállított vonós négyes Biharinak gyönyörű Regquemjét adandja elő, Sáfrán tanár Zichy és Kern Auréltól; Bognár Matild kisasszony pedig Nemes Bélának, a külföldön is híressé vált magyar szerzőnek poetikus dalait fogja énekelni. A hangversenyt e hó 20-án tartják meg. A részletes műsort később fogjuk közölni, de már ezuttal is közölhetjük, hogy a hangversenyhez meghívók nem küldetnek szét, minthogy arra minden jóízű egyének megjelenését természetesen várjuk.

— **Rákosi Jenő és a szanatórium-estély.** A Debreczeni Független Ujság hétfői számában, a szanatórium-estélyről hozott tudósítás — hibánkon kívül — sajnálatraméltó tévedéssel jelent meg. Ugyanis tudósításunkból kimaradt az esti előadások fénypontja, a legértékesebb része, melyet **Rákosi Jenő** mester tartott a „művészetéről.“ Most már nem alkalmoszerű, hogy ezen mesteri előadást visszatérőleg részletezzük és hogy hódolatunkat mi is kifejezzük azon gyönyörűségért, melyet nemzetünk kiválósága ezen előadásával keltett. Hanem a Rákosi Jenő mester iránti őszinte tiszteletből, de magunk iránt való tekintetből is, tartozunk annak a kijelentésével, miszerint ez a téves kihagyás technikai okokból történt. A kéziratnak hátsó lapjára volt írva az idevonatkozó tudósítás és ennek a figyelembe nem vevéséből származott ez a minket legkellemetlenebbül érintő mellőzése az ünnepi-este kiváló és kiemelkedő nagy szerepvivőjének, a kire minden magyar író- és ujságíró; sőt minden magyar csak igazi tisztelettel és hódolattal tekinthet.

— **A Kossuth dalkör** az este ünnepelte meg a szabadság szépséges ünnepét, márczius 15. dikének emlékeztétét. A legteljesebb előismeréssel emlíjük fel a Kossuth-dalárdának ezen ünnepies, hazafias szereplését. Még egyéve, hogy fentáll és mű-

ködik ez a dalegylet, a mely oly meglepő haladásának adta ezen alkalommal is jeleit, melyek teljes dicséretet érdemelnek és a legszebb jövővel biztatnak ezen dalosegylet fejlődése felől. Pompás hanganyag, pompás, szabatos iskola, mely Kökert karnagyot, mint a dalosokat egyenlőképpen magas színvonalra helyezi ezt a daloskört, melynek mai hazafias estélye a Bika-disztermében diszes közönség előtt folyt le. A Kiss Béla népszerű zenekarának a „nyitányával“ kezdődött a szép ünnep, melyen a dalosegylet több hazafias dalt énekelte kiváló sikerrel és betanulással, és így a „Kossuth indulót“ meg is ismételtette a fellelkesült nagyközönség, mely érdem szerint méltányolta az ifju dalárda meglepő előhaladását és törekvéseit. A minden tekintetben sikerült hazafias ünnep és estnek egyik igen érdekes pontja volt a művezető alelnök, Ungvári Sándor alelnök 6 éves kis fiának, a kedves, értelmes fiúcsanak, Ungváry Sanyikának a „*Talpra magyar*“ szavalata. Az ügyes kis szavalónak, a ki magyar ruhába volt öltözve, **Rosenberg Simon** bátyja ezüst órát adott emlékül, a működő tagok pedig a kis szavalóhoz mért babérkoszorút azon legjobb kívánattal, hogy „tartsa meg 60 éves korában is...“ Az ünnepi estélyen megjelent nt. **Szele György**, az egylet szeretett új elnöke is, továbbá **Bacsó Dezső dr. titkár**. A négyeseket 80—90 pár tánczolta. A táncmulatság hajnalig tartott. Itt megemlítjük azt is, hogy a Kossuth Lajos dalkör Kossuth Lajos halálának évfordulóját vasárnapeste a Törő-féle vendéglőben fogja megünnepelni. Hiányos lenne a tudósításunk, ha meg nem említenénk, hogy szünetközben az egylet baritonistája **Boross Ferke** hatalmas baritonjával „*Rákóczi trombitáját*“ és **Medgyessy Dániel** tenorista pedig, a ezüst csengőként üde és erős, kifejezésteljes hangjával „*Kitárom reszkető karomat*“ énekelte el nagy hatással. Az ünnepen résztvettek:

Asszonyok: Bundi Péterné, Kosziczky Bertalanné, Zarkai Dánielné, Hajdu Józsefné, Nagy Istvánné, Madarasi Istvánné, Makai Sándorné, Takács Sándorné, Kovács Józsefné, Kereszturi Jánosné, Ottó Henrikné, Szabó Józsefné, Tokai Istvánné, özv. Tokai Istvánné, Csáki Sándorné, Kovács Béláné, Bartha Zsigmondné, Farkas Mihályné, Klein Izsóné, Ormós Andrásné, Sipos Istvánné, Mester Sandorné, Géri Sándorné, Asztalos Gáborné, Lökodi Jánosné, Lévai Izsóné, Erdei Sándorné, Munkácsi Mihályné, Posta Istvánné, Kiss Istvánné, Kozma Sándorné, Jóna Mihályné, Danisóczki Györgyné, özv. Cseresznyés Mihályné, Báthori Sándorné, Kereszturi Jánosné, Orosz Imréné, öngyűsége **Szele Györgyné**, Gyenge Andrásné, özvegy **Szabó Balintné**, Bordón Demetorné, Boros Ferenczné, Kövér Béláné, Gál Istvánné, Bagdi Istvánné, Kiss Ferenczné, Szekeres Lászlóné, Lechner Károlyné stb.

Leányok: Bundi Juliska, Zarkai Mariska, Kovács Juliska, Szűcs Erzsike, Madarasi Mariska, Gruber Terézia, Takács Juliska, Kovács Mariska, Kereszturi nővérek, Kripló Juliska, Szabó Juliska, Sikolya Rózsika, Csáki nővérek, Kovács nővérek, Farkas Mariska, Ormós Mariska, Sipos nővérek, Kis Margitka, Tokaji Mariska, Lökodi Erzsike, Marosi Gizella, Erdei Margitka, Lukács Ilonka, Posta Erzsike, Kozma Katicza, Jóna nővérek, Danisóczki Irénke, Novák Ella, Cseresznyés Mariska, Kereszturi Ilonka, Oroz Mariska, Szűcs Juliska, Jeremiás nővérek, Gyenge Eszti, Szabó nővérek, Bordón nővérek, Mester Erzsike, Vojtovics Er-

zsike (Ujfehértó), Szele Vilmácska, Gál Juliska, Bagdi Juliska, Kis Rózsika, Szekeres Margitka, Dusa Mariska, Papanek Erzsike, Lechner Mariska stb.

— **Az erdősegi kaszálók.** A város gazdasági bizottsága vasárnap tartott ülést, amelyen részt vettek Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester is. A bizottság elhatározta, hogy a főügyész és az erdőmester kiosztott jelentéseinek kívül a múlt évi közgyűlésből kiküldött szűkebb körű bizottság helyszíni szemléje alapján tett jelentését és Öry Mihály külön véleményét is kinyomatja és kiosztja a b. tagjai közt. A gazdasági bizottság a jövő héten fogja érdemleges gyűlését tartani.

— **Ünnepelt bankfőnök.** Az osztrák-magyar bank debreczeni fiókjának köztisztelőnek örvendő főnöke, **Kernhoffer József** vasárnap ünnepelte hivatali működésének 25 éves fordulóját. Ezen alkalmat ünnepé avatták tisztviselőtársai és diszes emlékalbumot adtak át neki, tiszteletére társasvacsorát rendeztek, amelyen számosan jelentek meg tisztelői is. A jubiláló bankfőnököt számosan üdvözölték a vjdékről is.

— **Baksay Sándor püspök** f. hó 20-án beiktatási ünnepén a tisztántuli ev. ref. egyház kerületet egyházi részről Széll Kalmán, Dávidházi János, Zsigmond Sándor esperesek, továbbá világi részről Domahidy Elemér főispán és dr. Tóth János orsz. képviselő egyházmegyei gondnokok képviselik.

— **Millió örökség.** Lövinger J. Texas-ból (Amerika) milliókat hagyott hátra és most a budapesti amerikai követség hivatalosan kereste meg a debreczeni hatóságot, hogy értesítse; mikor született Lövinger, mikor vándorolt ki és kik a testvérei? Az örökhagyó 1902. márczius havában halt meg és azóta sok örökös jelentkezett. Az esetleges örökösök forduljanak a zsidó hitközség titkári hivatalához.

— **Kertgazda-választás.** A csapókerti II. járásban **Balog György** Kovács lett a kertgazda az I. kerületben. A II. kerületben a kertgazdát a jövő vasárnap választják meg. Vasárnap alakult meg a csapókerti olvasókör is. Elnök lett **Kovács János** népiskolai felügyelő, alelnök **Veres István** tanító. Az I. járásban a jövő vasárnap választják meg a kertgazdát.

— **Az életveszélyes fenyegetés.** Schmidt János és neje Váradi Róza följelentést tett a rendőrségen **Sári Károly** lakatos ellen, aki leszurással fenyegeti őket. A vizsgálatot megindították.

— **Jog és pénzügyi bizottság** szerdán delután 4 órakor tart ülést a város házában.

— **Debreczen város köztörvényhatósági bizottsága** f. hó 28-án rendes közgyűlést tart.

— **Verekedések.** Kovács Mihály nyomdai szolgálta a Dégenfeldtérén összekapott egy hentessel. A döghusárláson veszték össze és végül Kovács úgy képen vágta a hentest, hogy az véresen bukott a földre. A vitézi tett a rendőrségen nyert befejezést. — Rácz Péter és Ballai Sándor a piacon kaptak egymás hajába, úgy hogy a rendőrség vetett véget a tülekedésnek.

Legszebb és legolcsóbb Neumann Testvéreknél
kaphatók
férfi- és fiu kalapok — TISZA PALOTA. —

— **Megrovás.** A „Debreczen“ című ujság, mint valóságos *Tisza-virágot* tűntette fel és hazafiatlannak bélyegezte Domahidy Elemér új főispánt, a ki még március 15-dik napját sem tartja tiszteletben, mert a nagy ünnepnapra teljes tanácsulást hívott össze. Mi nem tartozunk az új főispán belső emberei közé, de mint magyar embereknek jólesik, hogy nem kell őt a hazafiatlanság vádjával megbélyegezni. — Ugyanis illetékes helyről azt a felvilágosítást vetjük, hogy a rovásra került teljes tanácsülés pénteken délután 3 órára van összehívva és hogy a tanács mindazon hazafias ünnepeken képviselteti magát, a hova meghívták és hogy március 15-én semminemű olyan hivatalos ténykedés nem történik, ami miatt Domahidy főispánt a hazafiatlanság súlyos vádjával lehetne megbélyegezni.

— **Betörések.** Mig a templomban járt özv. Mátyás Jánosné 13 éves utca 8. sz. a lakos, 41 korona értékű holmit lopott tőle. A rendőrség a tolvajt kinyomozta Balló Lidi, a város területéről kitiltott csavargónó személyében. — Gál János panaszt tett Garai Sándor napszámos társa ellen, aki 26 korona készpénzt lopta el, mig a szobából távozott. A lopással bevádolt napszámos azóta folyton mulat és azt mondja örökölt.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést. A legmélyebb fájdalom le-sújtó érzetével tudatjuk felejthetetlen jó anyánk, nagyanyánk, hű testvér, nász, sógornó, nagynéni és jó rokon néhai Kálmán Zsuzsanna özv. Polgár id. Ormós Gáborné asszonynak f. hó 14-án d. u. 5 órakor, életének 76-ik. özevegységének 12-ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 15-én d. u. 3 órakor fognak Darabos utca 23-ik számú házunktól, a ref. egyház szer-tartása szerint a nagy templomban tartandó rövid ima után a Czegléd utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisz-tességtételre rokonainkat, ösmerőseinket és a nagyérdemű közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1904. március hó 14-én. Bánatos gyermekei, Ormós Julianna férjével Polgár Szerencsi Ferenczcel és gyermekeik, Polgár ifj. Ormós Gábor ne-jével Veres Rózával és gyermekeik, Polgár Ormós Károly, Polgár Ormós József ne-jével Nagy Erzsébettel és gyermekeik. Unokája. Horváth Lajos. Testvére: özv. Polgár Jákó Istvánné, Kálmán Klára és gyermeke. Sógora id. Polgár Ormós István és gyermekei. Szá-mos közeli és távoli rokonok nevében is. Béke poraira. A temetést Dankó M. inté-zete rendezi.

— **Rövid hírek.** Bőr Imre a vásár-téren megtámadta Bánki Jánosné Tóth Julist, aki feljelentést tett ellene becsület-sértésért és 12 korona kárért. — Nagy Sándorné följelentést tett Nagy Sándorné ellen, hogy jogtalanul behatolt a lakására a Széchényi-kertben. — Sipos Zsófia kitiltott hölgy visszatért. A rendőrség fogadta. — Kiss Ferencz két és Mező Sándor egyfogatu bérkocsisok a Bika előtt összeverekedtek. — Debreczeni István hajdu ellen a szomszédja feljelentést tett, hogy engedély nélkül épít-kezett. — Gál István a barátját vádolja 26 korona ellopásával. A tolvaj azt állítja, hogy örökölt.

x **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33., mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképesség-gel bíró, fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gab-nafélék dus választéka.

x **Régen volt** olyan változás a nőf felöltők divatjában, mint a mostani tavaszi idényben, mind ezen divatos újdonságok be-vásárlási utjából már hazaérkezett Rózsa Lajos elismert legnagyobb női felöltő áruház tulajdonos. Dusan felszerelt raktárát ajánl-juk a hölgyközönség figyelmébe.

x **Remek szép** uri divat különleges-ségei, angol, olasz és Pichler-féle kalapok, divatos nyakkendők, fehér és színes divat ingek, gallérok és kézelők nagy választékban kaphatók *Fekete Jakab* uri divat és kalap üzletében.

x **Olajfestészet**hez legfinomabb Schönfeld-féle olajfestékek, különféle olajok és vásznak. Tájékoztató és virágminták a leghíresebb festőktől egyedüli nagy választékban Pong-rác Géza papirraktárában Debreczen.

TÁVIRATOK.

Mit tárgyal a Ház.

Az indemnyti-javaslat után a Ház 1904-évi ujonczjavaslatot, azután az 1903. évi költ-ségvetést és a sürgősebb ügyeket fogja tár-gyalni. Az ujonczjavaslat ellen azonban is-mét nagy támadás készül.

Rabló cigányok.

Cseh Illés szováti lakost kóbor cigá-nyok látogatták meg, a kik a Téglyás-fehértó uton is kiraboltak egy kereskedőt. A cigá-nyok vajdája a híres Lakatos Mihály, akit el is fogtak. A cigánycsapat 37 tagból áll.

Vitriol öntés.

Csibi Sándor hajduböszörményi lakost az elhagyott kedvese, Cserép Julis vitriollal öntötte le. A legény súlyos sérüléseket szenvedett.

Az új-párt tagjai.

Az új-pártba beléptek Eötvös Károly Lengyel Zoltán és Hock János képviselők.

Színház.

III. Richard király. A színiévad e legjelentősebb eseményeire nap-nap után lá-zas lelkesedéssel készülődik a színház egész személyzete. A nagyszabású alkotás előadá-sát az igazgatóság szombatra tűzte ki és már is óriási érdeklődés mutatkozik. A dráma hatalmas czimszerepét *Sebestyén* Géza ját-sza, valamint részt vesz az előadásban a színház egész férfi személyzete s az énekes-nők kivételével valamennyi nő tagja.

Értesítések. Kedden kerül színre Rákosi Viktor és Beöthy László látványos színműve az „Aranylakadalom“. A színmű szereposztása a következő: Koltai Jenő — Klenovits György, Katalin — Jeszenszkyne, Béla — Virágháty, Miklós — Nagy János, Jancsi — Székely Ilona, Ilonka — Krémorné Lili, Tarnai — Cserny Béla, Howard — Sebestyén Géza, Emerenzia — Havasi Szidi, Jurátus — Csiky László, Tábornok — Szilágyi Aladár, Segédtiszt — Szabó Károly, Mikulák — Iványi Antal, Krausz — Faragó Ödön, Palócz — Karacs Imre, Bodó — Krasznay Ernő, Pista — Mezei Andor, Pe-tike — Szabó Gyulus, Kossuth Lajos — Pataky Béla. Pénteken kerül színre általános bérletszünetben „Bob herczeg“ huszonöt-d-ször. Miután általános bérletszünet lesz egy bérletnek sem tartatik fenn a helye, hanem mátol kezdve jegyek válthatók lesznek a jubiláris előadásra. „Bob herczeg“ pénteki előadására az utalványjegyek nem lesznek érvényesek. Március 29-én kezdődik a cigány verseny, mely három napig fog tartani. A cigány versenyek alatt színre kerül Szávay Gyula szociál költeménye a „Munka.“ Dr. Balkányi Emil 3 felvonásos népszínműjéből, melynek a címe „Bájjal“ tegnap tartották a rendelkező próbát.

Nyilttér.

Felhívás

a mélyen tisztelt magyar gazda közönséghez.

Általánosan ösmert dolog, hogy a ma-gyar ember a magyar ipar fejlettsége kö-vetkeztében állandóan a külföld különböző iparát kénytelen istápolni, azonban nagyon sajnós, hogy azt kell tapasztalni, miszerint a létező és feltétlenül versenyképes magyar ipar csupa közönyösségből nem részesül a méltán megérdemelt partfogásban, mert da czára annak, hogy egyes magyar iparágak a legszolidabb eljárás mellett a legmesszebb-menő kezességet vállalnak gyártmányainak kifogástalan voltáért, mégis az ilyen czégek létezését figyelmen kívül hagyva, mindenféle, sokszor alárendelt külföldi hasonló árut vá-sárol a magyar közönség és a magyar ipart tengetni engedi.

Ilyen az ország, — sőt joggal mond-hatni, — Magyarországon kívüli is kitűnő hírnevű **Kühne E. mosoni mezőgazda-sági gépgyár** czég, a mely nagy áldozat-ok árán (**Debreczenben Piacz-utca 28**) egy dusan felszerelt minta raktárt létesített a gazdaközönség állandó rendelkezésére. Mégis napról-napra tapasztalható, hogy a külföldi verseny czégek részesülnek a meg-nem érdemelt pártolásban a magyar gazda-közönség részéről. Ezért éri magát indítatva alulirott, hogy a tisztelt magyar gazda kö-zönség figyelmét felhívja és felkérje arra, hogy méltányolja ezen kitűnő czég különben is elsőrendű gyártmányát és gazdasági esz-közök szükségleteit ott szerezze be, **a hol nyolczszáz magyar munkás keresi meg a mindennapi kenyerét.**

Kiváló tisztelettel:

Korondi Sándor

a Kühne E. mosoni mezőgazdasági gépgyár raktárának bizományosa
(Debreczen, Piacz-utca 28.)

Legjobb és legmegbízhatóbb gazdasági és kerti magvakat szállit

Komlóssy Lajos

(előbb Szabó Zsigmond) magkereskedése

DEBRECZEN, Piacz-Hatvan-u. sarok.

Mintázott ajánlatot kívánatra bérmentve küld.

**Zongorák,
Pianinok,
Czimbalmok**

legnagyobb választékban.

Részletfizetésre kaphatók:

SCHMIDT S.

zongora raktárában.

Aki olcsón, jól, praktikusan
és modernül

építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához

DEBRECENBEN, Hunyadi u. 21.

Tempломok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonozásokat vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken **olcsón a legjobb kivitelben elvállal.** Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít terveket, költségvetést stb.

Bánfy Dezső zászlót bontott

Amelyik tavaszi szél ezt lengeti, az hozzá ar arcokra a csunya szeplőt, melyet és más bőrszínnyel biztosan csak a KUN-féle ártalmatlan szépitőszerek Matild-arczenőcs, krém, szappan stb. szednek le, kérek egy próbát, ha nem használ, a szer árát minden csűrés csavarás nélkül visszaadja, a cím: **KUN** gyógyszerész párisi laboratoire cosmétique „Matilde“ magyarországi műlaboratóriuma. (Alapított 1895. Budapesten.) — Budapesten **Töröknél.** Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerészében.

Felhívás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni, hogy folyó hó 15-ére Vár- és Csapó-utcza sarkán a mai kor igényeinek megfelelőleg egy

művegyészeteti ruhatisztító és javító intézetet

nyitok, ahol elfogadok mindennemű férfi és női öltönyöket, **tennisz és csipke függönyöket, butorszöveteket, napernyöket** tisztításra s továbbá minden javításokat a legszebben és a legjutányosabb árak mellett.

Együttal tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy vállalatom részére sikerült vezetőül Sélyei József urat megnyerni, ki úgy a külföldön, mint a fővárosban a legnagyobb gyárakban szerezte tapasztalatait, mely garanciát nyújt arra nézve, hogy a legmagasabb igényeknek is képes vagyok megfelelni.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Minárik József

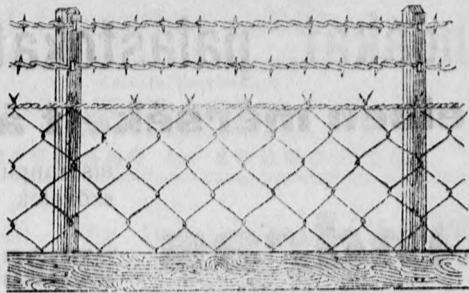
az intézet tulajdonosa.

NEBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika“ szállodával szemben.

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmúl tartósság és szélszerűség tekintetében.

Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szíves pártfogást kérve

NEUBAUER JÁNOS.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete ez évi rendes közgyűlését

f. é. márczius hó 27-ik napján d. e. 10 órakor

tartja meg Budapesten, **az intézet saját házában** (V. Géza-u. 2. sz.)

Napirend.

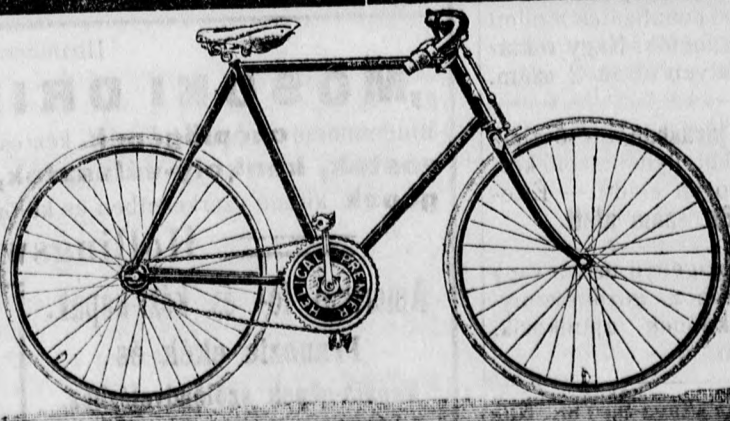
1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. Zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. A kilépés folytán merüresedett alelnöki és három igazgató-tagsági, valamint az üresedésben levő két igazgatósági tagsági helynek betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása s díjazásának megállapítása.
6. Esetleges indítványok.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságunkint tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjai által képviseltethetik, s záloglevél-kölcsönök együttes összegének minden 500.000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti alapító tagok köréből.

Felhivatnak ennél fogva a Hajdumegye területén lakó intézeti adósaink, hogy amennyiben magukat a f. évi márczius hó 27-én tartandó évi rendes közgyűlésünkön képviseltetni óhajtják, az általuk összesen felvett 1,082.400 koronányi záloglevél-kölcsön után 2 képviselő megválasztása céljából Hajdúvármegye székházában f. évi márczius hó 18-án d. e. 11 órakor tartandó választógyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni szíveskedjenek.

Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének igazgatósága.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

ROSENBERG ÉS HAMMER

villany-műszerészek, kerékpár- és varrógép-raktár
DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz. (a nagytemplom mellett.)

Ingyen és bérmentve küldjük 1904 évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünket.

Egyedüli elárusítója a hirneves gráci **Puch** kerékpároknak.

Kerékpár részek nagy raktára, javító műhely.

A tavaszi idény beálltával

a szükséges legelegánsabb uri öltönyöket és felöltöket
valamint katonai és vasuti egyenruhákat

papi reverendákat, palástokat és fővegeket
a legmodernebb kivitelben mérsékelt árak mellett készítették.

Tisztelettel

Prelovsky András

elsőrangú katonai és polgári szabó-üzlete, bel- és külföldi szövetek, valamint hadi felszerelési cikkek nagyválasztékú raktára

DEBRECZEN, Kossuth-utca 4-ik sz. alatt.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Szép bajusz nyerhető a híres Hajdusági pedró használata által. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszer-tárában, Bősörményben: Bernáth Miklós gyógyszer-tárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Hajduszoboszlón. Egy doboz ára 50 fillér.

Karlsbádi edények של פסח legolcsóbban kaphatók Debreczen. Piacz-utca 73. Dr. Tihanyi házában.

Szakzerű munka, mégis a legolcsóbb. Villammű berendezések kizárólag FÖLDVARI L. debreczeni első electro-mechanikus készít a legtar-tóssabban Kossuth-u. 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házcikkek felszerelése és villamos zseblámpák raktára. Villamos házcikkek és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Telefon 168.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kence és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Kövesi József bádógos, fény- ércnyomó, Debreczen, Széchényi u. 1. Elvállal minden e szakmába vágó egyszerű és speciális munkát, gyorsan és pontosan kiszolgálva. Fürdő kádak raktáron.

Kaiser Salamon megnagyobbított részlet-áruházában a tavaszi áruk megérkeztek s úgy részletre, mint készpénzfizetés mellett a legolcsóbban beszerezhetők. Nagy raktár tükör és képekben. Hatvan-utca 2. szám.

A hatvan-utcai kert II. járásban a csőszház mellett jól gondozott két nyilas szőlő két szobás lakással jutányosan eladó. — Értekezhetni Csapó-utca 81. szám alatt.

Intelligens nő, egy szerény igényű urhoz vagy idősebb magányos urnőhöz gazdasszony-nak vagy házgondnoknőnek ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Bodega Rosner Mártonnál Piacz-u. 75. Naponta érkezik friss virsli és válogatott szép felvágottak. Mindenféle italok.

Egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó Nemzetőr-u. 1. Arany János-utca sarkán.

Részlet fizetésre legjutányosabban beszerezhetők vászon és damasztárak, garnitúrák, ruhakelmék, szőnyegek, férfi öltönyök és felöltők, női kabátok és gallérok nagy választékban Weisz Samu üzletében Csapó-utca 2. sz.

Új elsőrangú írógépek üzletfelosztás folytán jutányosan kaphatók. — Tudakozódásokat „Nagyon jutányos” jellegével e lapra hivatkozással Mosse Rudolffhoz, Budapest, Ferencziek-tere 3. intézendők.

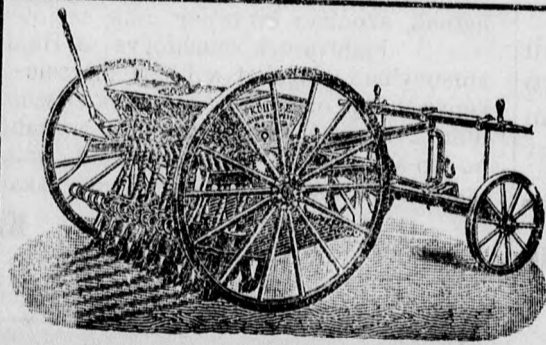
Német kisasszony gyermekek mellé felvétetik. Czim: Simonfy-utca 39. szám.

Valódi kék uszó kocsikenőcs. gépolajok és halzsir, legolcsóbban szerezhetők be Fazekas Kálmán petroleum és zsiradék üzletében Hatvan u. 6. sz.

Boreczet, kitünő, házilag készült eladó. Czim: Hatvan-utca 9. a házmesternél.

Katona keztyük tisztítását párját 7 krért béli keztyük tisztítását párját 10 krért vállalom, Péterfia-utca 37.

Újságárúsításra férfiak, nők és 14 évesnél idősebb gyermekek jó jövedelemre azonnal felvétetnek. Jelentkezzenek a kiadóhivatalban.

Hirneves tolokerekes rendszerű

„MOSONI DRILL” sorvetőgépek.

Mindenemü cséplőgépek. kézi és jargányhajtásra. Gabona-tisztító és szelelő-rosták, konkoly-választók, szecs kavágó, répavágó és daráló-gépek kitünő szerkezetben és különféle nagyságban. Morzsolók kézi és erőműhajtásra.

Hollingsworth lógereblyék.

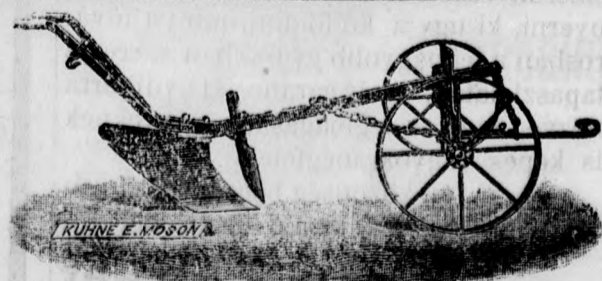
Amerikai ló- és kézi-kapák.

Francia ekék és kapáló-gépek szőlőmiveléshez.

Bizományi raktár:

Korondi Sándor urnál

Debreczen, Piacz-utca 28.

Kitünő uradalmi

TEA VAJ

naponként friss érkezés

1 kilo 1 frt 20 kr.

Fritsch Károly

fűszer- és csemegeáru üzletében

Fötér, a Bika szállodával szemben.

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női felöltők áruházban

megérkeztek a tavaszi idényre a legújabb

női- és gyermek felöltők.

Óriási raktár.

Feltünő olcsó árak.